

২) বিশ্ৰাণিক অৰক্ষা :-

মেসন বৃষীশ্ৰতাশ্ৰমৰ 'বিশ্ব-পাব্লিক' অৰক্ষা
'শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰী'ৰ 'অব্যক্ত',

৩) ঐতিহাসিক অৰক্ষা :-

বৰ্ষিকশ্ৰমশ্ৰেণীৰ 'বাস্যশ্ৰম'ৰ 'ঐতিহাস',
'দুদেব' 'সুশ্ৰোণাৰ্থী'শ্ৰেণীৰ 'পুৰাণশ্ৰম', 'ঐতিহাস'ৰ
'ঐতিহাস',

৪) বাসনৈতিক অৰক্ষা :-

বৃষীশ্ৰতাশ্ৰমৰ 'বাস-শ্ৰম', 'বাসনৈতিক',
'বৰ্ষিকশ্ৰমশ্ৰেণী'ৰ 'শ্ৰম',

৫) সামাজিক / সমাজসংস্কাৰমূলক অৰক্ষা :-

'বিশ্ৰাসনৈতিক'ৰ 'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'শ্ৰম'ৰ
'ঐতিহাস'ৰ 'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'শ্ৰম'ৰ
'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'শ্ৰম'ৰ
'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'শ্ৰম'ৰ
'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'শ্ৰম'ৰ
'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'বিশ্ববাসনৈতিক'ৰ 'শ্ৰম'ৰ

৬) জীবনীমূলক অৰক্ষা :-

বৰ্ষিকশ্ৰমশ্ৰেণীৰ 'জীবনীমূলক'ৰ 'বাসনৈতিক'ৰ
'বৃষীশ্ৰতাশ্ৰম'ৰ 'জীবনীমূলক',

• অন্তিম অৰক্ষা :-

ব্যক্তিগত, 'সামাজিক'ৰ 'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ
'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ
'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ
'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ
'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ 'অন্তিম'ৰ

৩) বামমহ্ৰ সূক্ষ্মৰ অধিকাৰ বিচাৰণ, বীৰ্য, দক্ষতা, সমাজ জীৱি - বিষমুক বহুগাবতী চৌৰ্য্যিক, তপসু শ্ৰেণীৰ অৱশ্যৰ উদাহৰণ, অম্মা 'কামাৰ্শ্বিকিয়া' (১৮৩৬), 'বিচাৰণবহুস্ৰ' (১৮৮৩), 'সিদ্ধান্ত' (১৯০৪), 'বিচিঅ-ক্ৰম' (১৯২০) ইত্যাদি,

৪) বাকপ্ৰবীণতা বা মম্মমু অৱশ্যৰ বিচাৰণ:

- ১) সূক্তি ও স্মৰণশীলতাৰ সৱিবৰ্ণ লেখকেৰ সন্মুখবেশেৰ প্ৰাবীণতা মাৰবে,
- ২) বিষমুক লেখকেৰ কল্যাণতা তপ্মা আবৰুমে স্থাপিত হুমে স্মৰিকলমুকো স্মৰণ বৰুবে,
- ৩) 'সবুস', 'মৰ্মস্মকী', 'আক্ষয়ত' ত্ৰিমেতে পাৰিকবেচ 'কামে' তেতা 'গাণ' প্ৰশিক্ষিক,
- ৪) 'কলিগিৰি' অৱশ্য কামেৰ 'মতা' মম্মমু প্ৰাবক্ষিক প্ৰসাদ্ধাৰ বা কলিগ্যতাতি গণ, বুক আক্ষয়ম ও 'কিষ্টি' বহুস্ৰমমু,
- ৫) 'বাকপ্ৰবীণতা' অৱশ্য 'মুনেত' 'ব্যক্তিগত', 'চৌৰ্য্যিক' গম,
- ৬) 'আবেশ' তপ্মা 'কল্যাণতাৰ' প্ৰাক্ৰমেতেমু অই অৱশ্য 'লেখকেৰ' 'শক্তি' শ্ৰেৰ 'দক্ষতা',
- ৭) 'ইই' 'বৰুণে' অৱশ্য 'অৱশ্য' 'অণে' 'বেশি' 'প্ৰাবীণতা' গণ 'কাম' 'গাৰিক' - 'সম্ম' 'মতে' 'শোণে' 'আক্ষয়িক' 'বিচিামমু'।

৫) মম্মমু অৱশ্যৰ প্ৰণীবিভাৰ: - | **কলিগিৰিপ্ৰবন্ধ:** -

১) আলোচনা বা প্ৰবন্ধগাৰ্শ্বনী অৱশ্য: -
 'সম্মতা' - 'কাম' 'শ্ৰে' 'বিবি' 'অৱশ্য' 'সম্ম' 'বহু' 'কলিগি' ও 'লো' 'ব' 'কি' 'অৱশ্য'।

লেখা হইবে। উপর প্রকৃত সৃষ্টি অর্থাৎ স্পেনী (৩ বিধে)

১) কৃত্তিক, তমসু, আত্মগীতিক প্রবন্ধ বা formal essay.

২) ব্যক্তিগত, তমসু, হাবস্বর্গতা প্রবন্ধ | Personal / Familiar Essay

২) কৃত্তিক বা তমসু প্রবন্ধের বিধিমালা:

১) সৃষ্টিগত ও হাবস্বর্গতা নীতিমালা অনুসরণ করা হবে;

২) তন্ত্র ও তমসুর সঙ্গীতীয় প্রাধান্য থাকবে,
৩) প্রাবন্ধিকের ব্যক্তিমত সাবেগ অনুভবের পরিপ্রেক্ষিতে কৃত্তিকতা ও সঙ্গীর তন্ত্রপ্রাধান্য থাকবে।

৪) প্রাবন্ধিক বিজ্ঞাতিক তত্ত্ব-বিশ্লেষণী দৃষ্টিভঙ্গির দাবিদায়ী হবে,

৫) প্রবন্ধের বিষয়-সম্পর্কে প্রবন্ধকারের নিজস্ব মতামত থাকবে, তার মতামত গুরুত্বপূর্ণ ও আত্মগীতিক হোক।

৬) ভাষা ব্যবহারে মাকবে সতর্কতা একে সঙ্গীত, কবিতা ও সঙ্গীর ভাষার মাধ্যমে প্রবন্ধের বক্তব্য প্রকাশিত হবে।

৭) সার্থকতার ক্ষেত্রে সুবন্ধ কলাম রেখে প্রবন্ধকার নিজস্ব বা দাবীসম্পন্ন হইলি কাম সাক্ষাৎ করবে।

উদাহরণ :

“তন্ত্রসৌখিনী” ও “সঙ্গীত” পত্রিকাতে
লিখিত কবিতা সৃষ্টিতে অসমসুখতার দৃষ্টি, বক্রিমত্রে

